

Άγιος Σοφιανός επίσκοπος Δρυϊνουπόλεως και Αργυροκάστρου

Ο Άγιος Σοφιανός, υπήρξε σημαντική θρησκευτική προσωπικότητα της εποχής του στην περιοχή της Ηπείρου και θεωρείται ο πρόδρομος του Κοσμά του Αιτωλού (βλέπε 24 Αυγούστου). Γεννήθηκε πιθανότατα στο χωριό Πολύτσιανη (περιοχή Πωγωνίου της Βορείου Ηπείρου). Έμεινε γνωστός από τη στιγμή που ανέλαβε επίσκοπος Δρυϊνουπόλεως (περιοχή Αργυροκάστρου, Δέλβινου, Χειμάρρας).

Το 1672 μ.Χ. ίδρυσε στο τοπικό μοναστήρι του Αγίου Αθανασίου σχολείο. Την εποχή που έζησε, οι εξισλαμισμοί ήταν ιδιαίτερα σύνηθες φαινόμενο. Ο ίδιος θέλοντας να αντιμετωπίσει αυτή την κατάσταση περιόδευε από χωριό σε χωριό για να πείσει τον κόσμο να διατηρήσει τις παραδόσεις και την θρησκεία του. Το 1711 μ.Χ., λίγους μήνες πριν τον θάνατό του, παραιτείται από τα ιερατικά καθήκοντα και γίνεται μοναχός για να αποδοθεί αποκλειστικά στο κηρυκτικό και ιεραποστολικό του έργο. Λόγω το χαρακτήρα του ήταν ιδιαίτερα σεβαστός ακόμη και από τους μουσουλμάνους. Μαρτυρείται μάλιστα η περίπτωση μιας νεαρής μουσουλμάνας, που απελπισμένη προσέφυγε στον Άγιο, αδυνατώντας να βρει το κεντημένο με χρυσά φλουριά φέσι της. Εκείνος προσευχήθηκε θερμά και της αποκάλυψε

ὅτι το φέσι της βρισκόταν στην φωλιά ενός πελαργού, υποδεικνύοντας μάλιστα το ακριβές σημείο, όπου λίγο αργότερα το βρήκε ευγνωμονώντας τον Άγιο. Ένα ακόμη θαύμα του Αγίου μαρτυρούν οι ιστορικές πηγές και οι προφορικές μαρτυρίες. Τη Μονή του Αγίου Αθανασίου επισκέφτηκε ένας διαβάτης, στον οποίο οι μοναχοί διηγήθηκαν κάποιο θαύμα. Στη διήγηση ήταν παρών και ο Άγιος Σοφιανός, που άκουγε προσεκτικά. Ο διαβάτης αρχικά φάνηκε δύσπιστος στη διήγηση των μοναχών και κατόπιν εξέφρασε έντονα την απιστία του. Τότε ο Άγιος σηκώθηκε και διέταξε ένα νεαρό καλογέρι να πάρει από το τζάκι τρία κομμάτια ξύλου κερασιάς, που καίγονταν. Ζήτησε από τον ξένο και άπιστο διαβάτη και τον καλόγερο να τον ακολουθήσουν στην αυλή και, παίρνοντας την αξίνα, φύτεψε τα καμένα τρία κομμάτια ξύλου λέγοντας στο διαβάτη ότι αυτά θα ανθίσουν και θα καρποφορήσουν μέχρι επόμενη άνοιξη, για να του δείξει ο Θεός έμπρακτα ότι η διήγηση των μοναχών για το αναφερόμενο θαύμα ήταν πέρα για πέρα αληθινή. Και με τις προσευχές του Αγίου το θαύμα έγινε. Τα καμένα ξύλα έπιασαν ρίζες, έβγαλαν φύλλα και καρπούς, όπως εκείνος είχε προβλέψει. Βρίσκονται ακόμη και στις μέρες μας στον περίβολο της Ιεράς Μονής, που σήμερα φέρει πλέον και το όνομα του Αγίου και ονομάζεται Μονή Αγίων Αθανασίου και Σοφιανού.

Ο Άγιος Σοφιανός κοιμήθηκε στις 26 Νοεμβρίου του 1711 μ.Χ. Η τιμία του κάρα καθώς και τα ιερά του λείψανα φυλάσσονται σε περίτεχνες θήκες, τα οποία από την Μονή του Οσίου μεταφέρθηκαν για λόγους ασφαλείας από τον ευλαβέστατο ιερέα του χωριού π. Ευθύμιο Καλαμά και τους κατοίκους του στο κεντρικό ιερό Ναό των Ταξιαρχών της Πολύτσανης, όπου μέχρι σήμερα φυλάσσονται για αγιασμό και ευλογία.

